

Врз основа на член 187 став (3) од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр.96/18), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на __.__.2018 година, донесе

УРЕДБА ЗА МЕРКИТЕ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕНЕРГИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

(1) Со оваа Уредба поблиску се уредуваат:

- 1) видовите технологии за кои се доделува премија, односно повластена тарифа, како мерки за поддршка,
- 2) посебните услови што треба да ги исполни електроцентралата за производителот да се стекне со статус на повластен производител за таа електроцентрала,
- 3) горната граница на инсталираната моќност на електроцентралата за која производителот може да стекне статус на повластен производител за таа електроцентрала,
- 4) износот и периодот на користење на повластените тарифи,
- 5) начин на определување на износот на премии, начинот на исплата, како и периодот на нивно користење,
- 6) содржината на одлуката и јавниот оглас за спроведување на тендерска постапка за доделување на премии,
- 7) начинот на спроведување на тендерската постапка и аукција за доделување на премии,
- 8) задолжителните елементи на договорот за право за користење на премија и договорот за користење на премија,
- 9) документите кои се доставуваат во постапката за склучување на договорот за право на користење на премија и за склучување на договорот за користење на премија помеѓу Министерството за економија (во понатамошниот текст: Министерство) и повластениот производител кој користи премија, и
- 10) содржината, формата и начинот на водење на евиденција на повластени производители кои користат премија.

Цел на мерките за поддршка

Член 2

(1) Мерките за поддршка на производството на електрична енергија од обновливи извори на енергија имаат за цел да обезбедат:

- 1) поттикнување на инвестиции за оптимално искористување на расположивиот потенцијал на обновливите извори на енергија во Република Македонија и постигнување на националните задолжителни цели за учество на обновливите извори на енергија во вкупната потрошувачка, во согласност со Одлуката за националните задолжителни цели за учеството на енергија произведена од обновливи извори во бруто финалната потрошувачка на енергија и за учеството на енергија произведена од обновливи извори во финалната потрошувачка на енергија во транспортот,

- 2) услови за одржливо работење на повластените производители преку обезбедување на просечни годишни приходи неопходни за надоместување на инвестиционите и оперативните трошоци на електроцентралата и обезбедување на соодветен принос на капиталот,
- 3) услови за заштита на животната средина и ублажување на климатските промени.

Дефиниции

Член 3

- (1) Изразите употребени во оваа Уредба го имаат значењето утврдено во Законот за енергетика.
- (2) Во оваа Уредба се користат и изрази, кои во смисла на оваа Уредба го имаат следното значење:
  - 1) **„биомаса“** е биоразградувачкиот дел на продукти, отпад и остатоци од земјоделски (растителни и животински) супстанции, шумски и други индустрии како што се рибарство и аквакултура, како и биоразградувачкиот дел на индустриските и комуналните отпади,
  - 2) **„биогаз“** е гасовито гориво добиено од биомаса,
  - 3) **„електроцентрала“** во смисла на оваа Уредба е постројка за производство на електрична енергија од обновливи извори, која е составена од една или повеќе генераторски единици (електрични генератори или фотонапонски панели), соодветни објекти, внатрешни сопствени мерни уреди и опрема за управување и е приклучена на електропреносниот или електродистрибутивниот систем,
  - 4) **„електрична енергија произведена од обновливи извори“** е електрична енергија произведена во електроцентрали што користат исклучиво обновливи извори на енергија и делот од електричната енергија произведена во комбинирани постројки за производство на електрична и топлинска енергија добиен од обновливи извори, не вклучувајќи ја електричната енергија произведена од водата во пумпно-акумулациони постројки, која претходно била вратена во акумулацијата со пумпање,
  - 5) **„обновливи извори на енергија“** се нефосилни извори на енергија како: хидро, ветерна, сончева, аеротермална, хидротермална и геотермална енергија, биомаса, депониски гас, биогаз и гас добиен од станици за пречистување на отпадни води, и
  - 6) **„фосилни горива“** се јаглен, сурова нафта, нафтени деривати и природен гас.

Видови мерки за поддршка

Член 4

На производител на електрична енергија од обновливи извори кој согласно Законот за енергетика и прописите донесени врз основа на законот се стекнал со статус на повластен производител на електрична енергија од обновливи извори (во натамошен текст: повластен производител) му се доделува:

- 1) повластена тарифа како пропишан паричен износ кој се доделува за откупената електрична енергија од страна на операторот на пазарот, или
- 2) премија како дополнителен износ на цената која ја остварил со продажбата на произведената електрична енергија на пазарот на електрична енергија на големо.

II. ВИД НА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛА И УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛАТА ЗА КОЈА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ МОЖЕ ДА СТЕКНЕ СТАТУС НА ПОВЛАСТЕН ПРОИЗВОДИТЕЛ

Видови електроцентрали за производство на енергија од обновливи извори за кои се доделуваат мерки за поддршка

Член 5

- (1) Повластена тарифа се доделува на повластен производител за произведена електрична енергија од следните електроцентрали:
  - 1) хидро електроцентрала,
  - 2) ветерна електроцентрала,
  - 3) термоелектроцентрала на биомаса (термоелектроцентрала која како погонско гориво користи биомаса), и
  - 4) термоелектроцентрала на биогаз (термоелектроцентрала која како погонско гориво користи биогаз).
- (2) Премија се доделува на повластен производител за произведена електрична енергија од следните електроцентрали:
  - 1) ветерна електроцентрала, и
  - 2) фотонапонска електроцентрала,

Услови кои треба да ги исполнува електроцентралата за која производителот може да стекне статус на повластен производител кој користи повластена тарифа

Член 6

- (1) Производителот може да се стекне со статус на повластен производител кој користи повластена тарифа, ако електроцентралата од Член 5 став (1) на оваа Уредба ги исполнува следните услови:
  - 1) инсталираната моќност не смее да биде поголема од:
    - 10 MW за хидро електроцентрала.
    - 50 MW за ветерна електроцентрала,
    - 1 MW за термоелектроцентрала на биомаса,
    - 1 MW за термоелектроцентрала на биогаз,
  - 2) планираната моќност на електроцентралата и вкупната инсталирана и планирана моќност на електроцентралите од иста технологија што до денот на поднесување на барањето за стекнување на привремен статус на повластен производител се запишани во регистарот на повластени производители кои користат повластена тарифа, кој го води Регулаторната комисија за енергетика, не ја надминува вкупната инсталирана моќност на повластени производители за таа технологија, утврдена во одлуката на Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Влада) согласно Член 187 став (4) од Законот за енергетика, и
  - 3) опремата и објектите за производство на електрична енергија и поврзување со електропреносниот или електродистрибутивниот систем претставуваат техничко-технолошка функционална целина и електроцентралата има приклучок на соодветниот систем со независно мерно место, што е исклучиво наменето за електроцентралата.
- (2) Покрај условите од ставот (1) на овој член, производителот стекнува привремен статус на повластен производител кој користи повластена тарифа доколку исполнува и еден од следниве услови:

- 1) има добиено овластување за изградба на електроцентралата донесен во согласност со Законот за енергетика, или
- 2) има добиено одобрение за градење за електроцентралата, во случај кога за изградбата на објектот не е потребно овластување за изградба, или
- 3) има склучено договор за концесија, односно договор за воспоставување на јавно приватно партнерство, согласно Закон за концесии и јавно приватно партнерство.

Услови кои треба да ги исполнува електроцентралата за која производителот може да стекне статус на повластен производител кој користи премија

Член 7

- (1) Производителот може да се стекне со статус на повластен производител кој користи премија, ако електроцентралата од Член 5 став (2) на оваа Уредба ги исполнува следните услови:
  - 1) инсталираната моќност не смее да биде поголема од:
    - 50 MW за ветерна електроцентрала, и
    - 30 MW за фотонапонска електроцентрала.
  - 2) опремата и објектите за производство на електрична енергија и поврзување со електропреносниот или електродистрибутивниот систем претставуваат техничко-технолошка функционална целина и електроцентралата има приклучок на соодветниот систем со независно мерно место, што е исклучиво наменето за електроцентралата, и
  - 3) не е изградена на постоечка градба дефинирана во Законот за градење.
- (2) Покрај условите од ставот (1) на овој член, за повластениот производител да користи премија треба да биде избран на тендерска постапка со аукција за доделување на право за користење на премии.

Дополнителни услови за електроцентралата

Член 8

- (1) Инсталирана моќност на електроцентралата претставува збир на номиналните активни моќности на сите генераторски единици (електрични генератори или фотонапонски панели) инсталирани во електроцентралата.
- (2) Ако во една електроцентрала се предвидува производство на електрична енергија од различни видови на обновливи извори:
  - 1) опремата и објектите за производство на електрична енергија од секој одделен вид на обновлив извор на енергија се третираат како одделни повластените производители,
  - 2) одделните генераторски единици во електроцентралата можат да имаат заеднички приклучок кон соодветниот систем, но повластениот производител е должен да обезбеди посебни мерни места за електричната енергија што се испорачува во електропреносниот или електродистрибутивниот систем.
- (3) Ако во рамките на електроцентралата за која производителот се стекнал со статус на повластен производител постојат и други генераторски единици за производство на електрична енергија, произведената електрична енергија од дополнителните генераторски единици може да се користи за сопствена потрошувачка, но не смее да се испорачува во електроенергетскиот систем.
- (4) Министерството го раскинува договорот за користење на премија и го брише од евиденцијата на повластени производители кои користат премија, односно Регулаторната комисија за енергетика му издава решение за престанок на статусот на повластен

производител и го брише од Регистарот на повластени производители кои користат повластена тарифа ако се утврди дека повластениот производител:

- 1) ја зголемил инсталираната моќност над моќноста запишана во договорот за користење на премија, односно решението за повластен производител кој користи повластена тарифа,
- 2) ги користи другите генераторски единици од став (3) од овој член спротивно на намената,
- 3) користи фосилно гориво над највисокиот дозволен процент, или
- 4) не пријавил постоење на помошна генераторска единица.

III. ПОВЛАСТЕНИ ТАРИФИ

Период на користење на повластени тарифи

Член 9

Од денот на влегување во сила на одлуката за користење на повластена тарифа, издадена од Регулаторната комисија за енергетика, повластениот производител има право да користи повластената тарифа за електрична енергија произведена од:

- 1) хидроелектроцентрали во период од 20 години,
- 2) ветерни електроцентрали во период од 20 години,
- 3) термоелектроцентрала на биомаса во период од 15 години, и
- 4) термоелектроцентрала на биогаз во период од 15 години.

Надомест за произведена и испорачана електрична енергија

Член 10

- (1) Повластените тарифи се изразуваат во евроценти за киловатчас електрична енергија произведена и испорачана во електроенергетскиот систем и во нив не е вклучен данокот на додадена вредност.
- (2) Надоместокот за електричната енергија произведена и испорачана од хидроелектроцентралите во текот на еден календарски месец, се пресметува како збир на надоместоците пресметани како производ на количините на електрична енергија и пропишаната тарифа за секој блок поодделно, користејќи го пристапот на опаѓачка блок тарифа, според следната табела:

Блок	Месечна количина на испорачана електрична енергија (kWh)	Повластена тарифа по блокови (€с/kWh)
I	≤ 85.000	12,00
II	> 85.000 и ≤ 170.000	8,00
III	> 170.000 и ≤ 350.000	6,00
IV	> 350.000 и ≤ 700.000	5,00
V	> 700.000	4,50

$$N = IEE \times 12$$

$$N = 85.000 \times 12 + (IEE - 85.000) \times 8$$

$$N = 85.000 \times 12 + (170.000 - 85.000) \times 8 + (IEE - 170.000) \times 6$$

$$N = 85.000 \times 12 + (170.000 - 85.000) \times 8 + (350.000 - 170.000) \times 6 + (IEE - 350.000) \times 5$$

$$N = 85.000 \times 12 + (170.000 - 85.000) \times 8 + (350.000 - 170.000) \times 6 + (700.000 - 350.000) \times 5 + (IEE - 700.000) \times 4,5$$

за $IEE \leq 85.000$

за $85.000 < IEE \leq 170.000$

за $170.000 < IEE \leq 350.000$

за $350.000 < IEE \leq 700.000$

за $IEE > 700.000$

каде што:

- N е надоместокот за електричната енергија произведена и испорачана од хидроелектроцентралите,

- IEE е количина на испорачана електрична енергија.
- (3) Надоместокот за електричната енергија произведена и испорачана во електроенергетскиот систем се пресметува како производ од количините на произведена и испорачана електрична енергија и повластената тарифа која изнесува за:
  - 1) ветерни електроцентрали, 8,9 €ц/kWh,
  - 2) термоелектроцентрали на биомаса, 15 €ц/kWh,
  - 3) термоелектроцентрали на биогаз, 18 €ц/kWh .
- (4) Повластен производител кој користи повластена тарифа за производство на електрична енергија од термоелектроцентрала на биомаса или биогаз може да користи и фосилни горива во процесот на производство на електрична енергија, при што највисокиот дозволен процент на учеството на фосилните горива во вкупната енергетска вредност на употребените горива во текот на една календарска година не смее да биде поголем од:
  - 1) 30% за термоелектроцентрали на биомаса,
  - 2) 20% за термоелектроцентрали на биогаз.
- (5) Ако во термоелектроцентралата на биомаса се користат фосилните горива повластена тарифа се намалува и се пресметува според следната формула:

$$\begin{aligned}
 ППТ &= ППТ_0 \times \left(1 - \frac{p}{100\%} \right) && \text{за } 1\% \leq p \leq 15\% \\
 ППТ &= ППТ_0 \times \left(0.85 - \left(\frac{p}{100\%} - 0.15 \right) \times 2 \right) && \text{за } 16\% \leq p \leq 30\%
 \end{aligned}$$

каде што:

- ППТ е намалена повластена тарифа,
  - ППТ₀ е тарифата утврдена во став (2) точка (2) на овој член,
  - p е означен процентот на учество на фосилните горива.
- (6) Ако во термоелектроцентралата на биогаз се користат фосилни горива, повластена тарифа се намалува, и се пресметува според следната формула:

$$\begin{aligned}
 ППТ &= ППТ_0 \times \left(1 - \frac{p}{100\%} \right) && \text{за } 1\% \leq p \leq 10\% \\
 ППТ &= ППТ_0 \times \left(0.9 - \left(\frac{p}{100\%} - 0.1 \right) \times 2 \right) && \text{за } 11\% \leq p \leq 20\%
 \end{aligned}$$

каде што:

- ППТ е намалена повластена тарифа,
  - ППТ₀ е тарифата утврдена со одлуката за користење на повластена тарифа,
  - p е означен процентот на учество на фосилните горива.
- (7) Намалените повластени тарифи од став (5) и (6) на овој член, се соодветни на испорачаната количината на електрична енергија во периодот во кој се користени фосилни горива.

Начин на исплата на повластените тарифи

Член 11

Повластениот производител кој користи повластена тарифа, врз основа на мерењата од страна на операторот на енергетскиот систем на кој е приклучена електроцентралата, доставува фактура за испорачаната електрична енергија за календарски месец до

операторот на пазарот на електрична енергија и износот за плаќање го изразува во денари според средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот работен ден во календарскиот месец за кој се однесува фактурата.

IV. ПРЕМИЈА

Период на користење на премии

Член 12

Од денот на склучување на договорот за користење на премија од Член 17 на оваа Уредба, повластениот производител има право да користи премија за електрична енергија произведена од:

- 1) ветерна електроцентрала во период од 20 години, и
- 2) фотонапонска електроцентрала во период од 15 години.

Вид на премија и начин на исплата

Член 13

- (1) Премијата се доделува на повластен производител како дополнителен фиксен износ на цената која ја остварил со продажбата на секој произведен kWh на пазарот на електрична енергија на големо (во натамошниот текст: фиксна премија).
- (2) Во согласност со методологијата за одредување на максималниот референтен износ на фиксна премијата дадена во Прилог 1, кој е составен дел на оваа Уредба, Владата го утврдува максималниот референтен износ на фиксната премија за секој вид технологија одделно и го објавува во годишната програма од Член 187 од Законот за енергетика.
- (3) Фиксната премија не се менува во периодот за кој е склучен договорот за користење на премија утврден во Член 12 на оваа Уредба.
- (4) Фиксната премија се изразува во евроценти за киловатчас произведена и продадена електрична енергија и во неа не е вклучен данокот на додадена вредност.
- (5) Фиксната премија се исплаќа на месечно ниво, врз основа на доставена фактура за произведена и продадена електрична енергија за календарски месец, при што износот за плаќање се изразува во денари според средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот работен ден во календарскиот месец за кој се однесува фактурата.

Содржина на одлуката за спроведување на тендерска постапка

Член 14

- (1) Врз основа на годишната програма од Член 187 од Законот за енергетика, Министерството носи одлука за започнување на тендерска постапка со аукција за доделување на премии, која особено содржи:
  - 1) предмет и цел на тендерската постапка,
  - 2) видовите технологии за кои се доделуваат премии,
  - 3) квотата, односно вкупната инсталирана моќност по технологија за која се доделуваат премии,
  - 4) локацијата, односно земјиштето на кое треба да се изгради електроцентралата за која се доделува премија, доколку се гради на градежно земјиште сопственост на Република Македонија,
  - 5) износот и изворот на средствата кои се доделуваат за премии,

- 6) максималниот референтен износ на фиксната премија за секоја технологија за која се доделува премија,
  - 7) видот на тендерската постапка и начинот на спроведување,
  - 8) назначување на претседателот и членовите на комисијата за спроведување на тендерската постапка, нивни заменици, како и ангажирање на надворешни стручни лица, доколку е потребно, и
  - 9) крајниот рок за изработка и доставување на одобрување на тендерската документација.
- (2) Ако врз основа на годишната програма од Член 187 од Законот за енергетика се планира доделување на премија на електроцентрали кои се градат на земјиште кое што не е во сопственост на Република Македонија или на земјиште во сопственост на Република Македонија на кое е воспоставено право на користење, Министерството објавува претходно индикативно известување на Електронскиот систем за јавни набавки и на својата веб страница.

Содржина на јавниот оглас за спроведување на тендерска постапка

Член 15

- (1) Министерството ја спроведува тендерската постапка со аукција за доделување на премии по претходно објавен јавен оглас, кој особено содржи податоци за:
- 1) видовите технологии за кои се доделуваат премии,
  - 2) квотата, односно вкупната инсталирана моќност по технологија за која се доделуваат премии,
  - 3) земјиштето на кое треба да се изгради електроцентралата за која се доделува премија, ако се гради на градежно земјиште сопственост на Република Македонија,
  - 4) износот и изворот на средствата кои се доделуваат за премии,
  - 5) максималниот референтен износ на фиксната премија за секоја технологија за која се доделува премија,
  - 6) проценетата вредност на инвестицијата согласно член 13 став (2) од оваа Уредба,
  - 7) видот на тендерската постапката и начинот на спроведување,
  - 8) условите за учество (критериумите за способност) на понудувачите и документите со кои се докажува исполнувањето на условите,
  - 9) задолжителните елементи на понудата,
  - 10) вредноста на гаранцијата на понуда во форма на банкарска гаранција или депонирани средства која не може да биде повисока од 1% од проценетата вредност на инвестицијата, како и на банкарската гаранција за навремено и квалитетно извршување на договорот која не може да биде повисока од 10% од проценетата вредност на инвестицијата,
  - 11) критериумиот за избор, односно за доделување на премии,
  - 12) датумот, времето и начинот на доставување на понуди,
  - 13) начинот на спроведување на аукција,
  - 14) рокот за изградба на електроцентралата, и
  - 15) начинот на комуникација помеѓу Министерството и понудувачите во текот на спроведување на тендерската постапка.

Начин на спроведување на тендерската постапка и аукција

Член 16

- (1) Тендерската постапка за доделување на премии се спроведува како ограничена или отворена постапка за која соодветно се применуваат и одредбите од Законот за јавните набавки.
- (2) Министерството го објавува јавниот оглас од Член 15 на оваа Уредба и тендерската документација, чиј составен дел се и модел договорот за право на користење на премија и модел договорот за користење на премија, на Електронскиот систем за јавни набавки и на својата веб страница. Јавниот оглас се објавува и во „Службен весник на Република Македонија“.
- (3) Тендерската постапка, која вклучува комуникација помеѓу заинтересираните понудувачи и Министерството, поднесување на пријави за учество, доставување покана за поднесување понуди, поднесување на понуди, отворање и евалуација на понуди, аукција како последна фаза во евалуацијата на понудите, донесување на одлука за избор или поништување на постапката и известување за донесена одлука до понудувачите, целосно се спроведува преку Електронскиот систем за јавни набавки согласно прописите со кои се уредуваат јавните набавки.
- (4) Во тендерска постапка за доделување на премија на електроцентрали кои се градат на земјиште кое што не е во сопственост на Република Македонија или на земјиште во сопственост на Република Македонија на кое е воспоставено право на користење, може да учествува единствено понудувач со добиено правосилно одобрение за градење на електроцентрала од обновлив извор на енергија за кој се доделува премија. На градежното земјиште за кое е добиено одобрението за градење не смее да е започната изведба на градежни работи и на подготвителни работи.
- (5) Критериум за избор на најповолна понуда е најниска фиксна премија.
- (6) За почетен износ на фиксна премија на аукцијата се поставува најниската од сите првично поднесени прифатливи понуди за специфичната тендерирани технологија.
- (7) Аукција се спроведува со негативно наддавање.
- (8) Во случај кога на аукцијата за доделување на премија за електроцентрала немало негативно наддавање, односно намалување на почетната фиксна премија на аукцијата, за најповолна понуда се избира понудата со најнизок износ од сите прифатливи првични понуди.
- (9) Во случај кога на аукцијата за доделување на премија за електроцентрала немало негативно наддавање, односно намалување на почетната фиксна премија на аукцијата, а имало две или повеќе прифатливи првични понуди со ист износ, изборот на најповолна понуда се врши согласно правилото за избор утврдено во тендерската документација.

Задолжителни елементи на договорот за право на користење на премија

Член 17

- (1) Секој избран најповолен понудувач во постапката за склучување на договор со Министерството за стекнување на право за користење на премија, ги обезбедува следните документи:
  - 1) тековна состојба на субјектот издадена од Централниот регистар на Република Македонија,
  - 2) банкарска гаранција за навремено и квалитетно извршување на договорот,
  - 3) имотен лист за земјиштето на кое ќе се гради електроцентралата, ако електроцентралата се гради на земјиште кое што не е во сопственост на Република Македонија или на земјиште во сопственост на Република Македонија на кое е воспоставено право на користење.

- (2) Министерството, по доставување на комплетните документи од став (1) на овој член од страна на најповолниот понудувач, склучува договор за право на користење на премија со секој избран најповолен понудувач согласно Член 16 на оваа Уредба.
- (3) Договорот за право на користење на премија особено содржи:
  - 1) податоци за договорните страни,
  - 2) назив на електроцентралата,
  - 3) катастарски податоци за земјиштето на кое ќе биде изградена електроцентралата,
  - 4) право на долгорочен закуп на градежното земјиште на кое ќе биде изградена електроцентралата, доколку се гради на градежно земјиште сопственост на Република Македонија,
  - 5) планирана моќност на електроцентралата изразена во kW,
  - 6) планирано годишно производство на електрична енергија од електроцентралата, изразено во kWh,
  - 7) износ на фиксната премијата изразена во евроценти за киловат час со две децимални места,
  - 8) рок во кој електроцентралата треба да биде пуштена во употреба,
  - 9) износот на банкарска гаранција за навремено и квалитетно извршување на договорот и условите за нејзино активирање, односно враќање на гаранцијата,
  - 10) услови и основи за раскинување на договорот, и
  - 11) санкции за неисполнување на договорните обврски.
- (4) Договорот може да содржи и други елементи согласно тендерската документација.

Продолжување на договорот за право на користење на премија

Член 18

Министерството, по барање на повластениот производител кој се стекнал со право на користење на премија, може да го продолжи рокот во кој електроцентралата треба да биде пуштена во употреба утврден во договорот од Член 17, под услови дефинирани во тендерската документација.

Задолжителни елементи на договорот за користење на премија

Член 19

- (1) Повластениот производител кој се стекнал со право на користење на премија и кој ја изградил електроцентралата во рокот согласно договорот од Член 17 или Член 18 од оваа Уредба, поднесува барање до Министерството за склучување на договор за користење на премија, кон кое се доставуваат следните документи:
  - 1) тековна состојба на субјектот издадена од Централниот регистар на Република Македонија,
  - 2) информација за економско финансиската состојба, издадена од страна на Централниот регистар на Република Македонија,
  - 3) лиценца за вршење на енергетска дејност издадена од Регулаторна комисија за енергетика,
  - 4) уверение за платени даноци, придонеси и други јавни давачки издадено од Управата за јавни приходи,
  - 5) потврда дека не е отворена постапка за стечај или ликвидација,
  - 6) примерок од договорот за регулирана балансна одговорност, и

- 7) решение за ставање во употреба на опремата по прв пат.
- (2) Министерството во рок од 30 дена, од денот на доставување на целосното барањето склучува договор за користење на премија со повластениот производител.
- (3) Договорот за користење на премија особено содржи:
  - 1) податоци за договорните страни,
  - 2) предмет на договорот,
  - 3) назив на електроцентралата,
  - 4) период за кој се склучува договорот, односно за кој се исплаќа премија,
  - 5) катастарски податоци за земјиштето на кое е изградена електроцентралата,
  - 6) податоци за одобрението за градење и соодветниот документ со кој се дозволува пуштање во употреба на електроцентралата,
  - 7) право на долгорочен закуп на градежното земјиште на кое е изградена електроцентралата, доколку се гради на градежно земјиште сопственост на Република Македонија,
  - 8) инсталирана моќност на електроцентралата изразена во kW,
  - 9) планирано годишно производство на електрична енергија од електроцентралата, изразено во kWh,
  - 10) податоци од енергетската согласност за приклучување на мрежа,
  - 11) износ на премијата изразена во евроценти за киловат час со две децимални места,
  - 12) рокови и услови за исплата на премијата,
  - 13) казнена камата,
  - 14) пренос на договорните права и обврски,
  - 15) начин на разрешување на спорови,
  - 16) виша сила и последици од виша сила,
  - 17) начин на известување помеѓу договорните страни,
  - 18) доверливост на податоци,
  - 19) услови и основи за престанот и за раскинување на договорот,
  - 20) санкции за неисполнување на договорните обврски, и
  - 21) други елементи.

Статус на земјиште на кое се гради електроцентрала за која на повластен производител му се доделува премија

Член 20

- (1) Во случај кога градежното земјиште, на кое треба да се изгради електроцентралата за која на повластен производител му се доделува премија, е сопственост на Република Македонија, на најповолниот понудувач му се дава земјиштето под долготраен закуп со непосредна спогодба на начин утврден во Законот за градежно земјиште.
- (2) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште од став (1) на овој член се наведува и во договорот за право на користење на премија и во договорот за користење на премија.

V. ЕВИДЕНЦИЈА НА ПОВЛАСТЕНИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ КОИ КОРИСТАТ ПРЕМИЈА

Форма, содржина и начин на водење

Член 21

- (1) Министерството води евиденција на повластени производители кои користат премија (во натамошниот текст: евиденција) во хартиена и електронска форма.
- (2) Евиденцијата се состои од:
  - 1) евиденциски лист, и
  - 2) збирка на документи.
- (3) Евиденцискиот лист ги содржи следните рубрики и податоци за секој повластен производител со кој Министерството склучило договор за користење на премија:
  - 1) реден број,
  - 2) деловоден / архивски број и датум на склучување на договорот за користење на премија,
  - 3) полн назив и седиште на повластениот производител кој користи премија,
  - 4) единствен матичен број на субјектот и единствен даночен број на повластениот производител, кој користи премија,
  - 5) име и презиме на законскиот застапник,
  - 6) име и презиме на контакт лицето,
  - 7) контакт телефон и адреса за електронска пошта,
  - 8) вид и назив на електроцентралата за која е склучен договорот за користење на премија,
  - 9) катастарски податоци за земјиштето на кое е изградена електроцентралата,
  - 10) инсталирана моќност на електроцентралата,
  - 11) период на траење на доделувањето на премија – од датум – до датум,
  - 12) износ на премијата изразена во евроценти по коловат час со две децимални места, и
  - 13) забелешка.
- (4) Збирката на документи ги содржи:
  - 1) електронските и/или хартиените документи што биле доставени во постапка за склучување договор за користење на премија,
  - 2) дополнително доставените документи заради впишување или ажурирање на податоците во евиденцискиот лист,
  - 3) документи со кои се докажува исполнувањето на условите за исплата на премии, како и извршената исплата.
- (5) За водење на евиденцијата во електронска форма се користи софтверска програма што овозможува внесување, обработка и прикажување на податоците.
- (6) Евиденцискиот лист се објавува на веб страницата на Министерството.
- (7) Покрај податоците од став (3) од овој член, во евиденцискиот лист се внесуваат и сите промени што ќе настанат по извршеното запишување.
- (8) Повластениот производител кој користи премија го известува Министерството за секоја промена на податоците внесени во евиденцијата, најдоцна 15 дена од денот на настанување на промената.
- (9) Со денот на раскинување или престанок на договорот за користење на премија, Министерството го брише повластениот производител од евиденцијата.

VI. ДОСТАВУВАЊЕ НА ПОДАТОЦИ ОД СТРАНА НА ПОВЛАСТЕНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

- (1) Заради пресметка на намалената повластена тарифа за електроцентралите од Член 10 став (5) и став (6) на оваа уредба, за коишто е дозволено користење на фосилни горива, односно заради утврдување на исполнувањето на условите врз основа на кои е стекнат статус на повластен производител од Член 6, Член 7 и Член 8 на оваа уредба, од страна на повластениот производител до Агенцијата се доставуваат следните податоци:
  - 1) техничките параметри на електроцентралата,
  - 2) испорачаната електрична енергија во електроенергетскиот систем,
  - 3) за електроцентралите што користат горива во процесот на производство на електрична енергија количините на потрошените горива за производство на електрична енергија, специфичната енергетска вредност на горивата и изворот на набавка, за секој вид гориво одделно,
  - 4) изјава за веродостојност на податоците.
- (2) Податоците од ставот (1) на овој член се доставуваат најдоцна до 31 јануари за претходната календарска година.
- (3) Насоките и инструкциите за доставување на податоците од став (1) на овој член Агенцијата ги објавува на својата веб страница.
- (4) Повластениот производител најдоцна 15 дена од денот на настанатата промена на техничките параметри и карактеристики на електроцентралата ја известува Агенцијата за настанатите промени.

Член 23

- (1) Ако Агенцијата врз основа на анализата на доставените податоци од Член 22 на оваа уредба, изрази сомневања дека се повредени одредбите од Член 6, Член 7 и Член 8 на оваа уредба, може да побара од соодветните носители на лиценци за вршење на енергетска дејност и/или други надлежни органи соодветни податоци заради правилно утврдување на фактичната состојба.
- (2) Ако Агенцијата врз основа на анализата на доставените податоци од Член 22 на оваа уредба и став (1) од овој член, и понатаму има сомневања дека се повредени одредбите од Член 6, Член 7 и Член 8 на оваа уредба, поднесува иницијатива до Државниот инспекторат за техничка инспекција за вршење на инспекциски надзор, согласно прописите со кои се уредува инспекцискиот надзор.
- (3) Државниот инспекторат за техничка инспекција во рок од 15 дена од завршувањето на надзорот доставува до Агенцијата извештај за извршениот надзор.
- (4) Ако во случаите од ставот (2) на овој член се утврди дека е исполнет некој од условите од Член 8 став (4) на оваа уредба, Агенцијата:
  - 1) ја известува Регулаторната комисија за енергетика дека повластениот производител кој користи повластена тарифа ги исполнува условите за престанок на статусот на повластен производител кој користи повластена тарифа пропишани со оваа уредба, или
  - 2) го известува Министерството дека повластениот производител кој користи премија ги исполнува условите за раскинување на договорот за користење на премија пропишани со оваа уредба.
- (5) Во прилог кон известувањето од став (2) на овој член, Агенцијата ги доставува извештајот од извршениот надзор и податоците од Член 22 на оваа уредба доставени од повластениот производител.
- (6) Ако со надзорот од ставот (1) на овој член и/или врз основа на податоците од Член 22 на оваа уредба доставени од повластениот производител се утврди дека повластениот производител со користење на фосилни горива ги исполнил условите за намалување на повластената тарифа согласно Член 10 став(5) и став(6) на оваа уредба, Агенцијата ја известува Регулаторната комисија за енергетика при што кон известувањето ги доставува и

извештајот од став (1) на овој член, податоците од Член 22 на оваа уредба како и пресметката на намалената повластена тарифа, изготвена во согласност со Член 10 став(5) и став(6) на оваа уредба.

VII. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 24

Со денот на влегување во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата за повластени тарифи за електрична енергија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/13).

Член 25

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

DRAFT

ПРИЛОГ 1: МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА МАКСИМАЛНИОТ РЕФЕРЕНТЕН ИЗНОС НА ФИКСНА ПРЕМИЈАТА

Влезни параметри

За да се одреди максималниот износ на фиксната премија за секоја технологија одделно, потребно е да се пресметаат производните трошоци на електроцентралата. За таа цел во овој прилог претставени се сите чекори, преку математички формули, со кои се пресметаат производните трошоци на електроцентралата, а потоа се одредува и максималниот износ на фиксната премија.

Параметри кои се користат за да се одреди максималниот износ на фиксната премија се:

- 1) планиран капацитет Cap [kW]
- 2) еквивалентен годишен број на часови работа со максимална моќност flh [h]
- 3) годишно намалување на производството Rp [%]
- 4) животен век на технологијата $life$ [god]
- 5) вкупни инвестициски трошоци по единица инсталирана моќност INV [€/kW]
- 6) вкупни годишни оперативни трошоци, по единица инсталирана моќност Op [€/kW/god]
- 7) стапка на инфлација inf [%]
- 8) сопствено учество во инвестициските трошоци eq [%]
- 9) посакувана интерна стапка на рентабилност (IRR) roe [%]
- 10) каматна стапка на кредитот r [%]
- 11) година на отплата на кредитот n [god]
- 12) време на траење на договор за користење на премија со повластениот производител pr [god]

При утврдување на инвестициските трошоци се земаат предвид трошоците за:

- 1) развој на проектот,
- 2) откуп на земјиштето, доколку електроцентралата се гради на земјиште во приватна сопственост,
- 3) изработка на соодветен урбанистички план или урбанистичко-планска документација, доколку електроцентралата се гради на земјиште во приватна сопственост,
- 4) остварување на правото на градба,
- 5) изработка на проектна документација,
- 6) градежни работи,
- 7) набавка на опрема,
- 8) поврзување со јавна енергетска инфраструктура и друга инфраструктура,
- 9) обезбедување на финансиски средства, и
- 10) професионални и други услуги потребни за подготовка, изградба и пуштање во работа на електроцентралата.

При утврдување на оперативните трошоци се земаат предвид трошоците за:

- 1) одржување на електроцентралата и опремата,
- 2) управување со електроцентралата,
- 3) бруто плати на вработените,
- 4) даноци и други јавни давачки,
- 5) осигурување, и

6) професионални и други услуги потребни за работа на електроцентралата.

Инвестициските и оперативните трошоци се утврдуваат врз основа на детална анализа на информациите содржани во расположливите стручни публикации и податоци за исти или слични реализирани проекти во Република Македонија, притоа земајќи ги предвид специфичностите на различните видови електроцентрали и напредокот во развојот на технологијата.

При одредување на вредноста на влезните параметри, се земаат предвид и очекуваните промени како промена на цената на електричната енергија на пазарот на електрична енергија на големо и зголемување или намалување на оперативните трошоци.

Пресметување на фиксна премија

Чекорите за одредување на максималниот износ на фиксната премија се дадени во продолжение:

1. На почетокот се пресметуваат трошоците за отплата на кредитот (Tk_i [€]) со помош на следната формула:

$$Tk_i = \frac{r \times Timv \times \left(1 - \frac{eq}{100\%}\right)}{1 - (1+r)^{-n}} \quad \text{за } 1 \leq i \leq n$$

каде што:

- $Timv$ [€] се вкупни инвестициски трошоци кои се пресметуваат со помош на формулата:

$$Timv = INV \times Kap$$

2. Следен чекор е пресметување на оперативните трошоци (Top_i [€]) кое се прави користејќи ја следната формула:

$$\begin{aligned} Top_0 &= Op \times Cap \\ Top_i &= Top_{i-1} \times (1 + inf) \quad \text{за } 1 \leq i \leq life \end{aligned}$$

Оперативните трошоци од втората година па се до крајот на животниот век на електроцентралата, се зголемуваат како резултат на годишната инфлација.

3. Годишно производство на електроцентралата (Gp [kWh]) се одредува со формулата:

$$\begin{aligned} Gp_0 &= Kap \times flb \\ Gp_i &= Gp_{i-1} \times (1 - Rp) \quad \text{за } 1 \leq i \leq life \end{aligned}$$

Годишно производство од втората година па се до крајот на животниот век на електроцентралата, се намалува за одреден процент како резултат на стареење на опремата (Rp).

4. Годишната заработка (Za [€]) која се остварува преку продажба на електричната енергија произведена од електроцентралата се пресметува според следната формула:

$$\begin{aligned} Za_i &= Gp_i \times price / 100 \quad \text{за } 1 \leq i \leq np \\ Za_i &= Gp_i \times marketprice / 100 \quad \text{за } np < i \leq life \end{aligned}$$

каде што:

- $price$ [€/kWh] е просечна цена на организираниот пазар на електрична енергија во Република Македонија или на некоја од берзи за електрична енергија во регионот, во последните пет години ($marketprice$ [€/kWh]) на која се додава и фиксната премија (FP [€/kWh]),

Со оваа равенка се опфаќа и случајот ако времетраењето на договорот за користење на премија е пократок од животниот век на електроцентралата.

5. Претпоследниот чекор во оваа методологија вклучува менување на параметарот *price* од претходната равенка, се додека не се добие нето сегашната вредност (*NPV*) да биде еднаква на нула. За пресметување на *NPV* се користи следната равенка:

$$NPV = \sum_{i=0}^n \frac{V_i}{(1 + roe)^i}$$

каде што:

- *roe* е посакуваната стапка на рентабилност (IRR)
- V_i [€] се вкупните годишни трошоци кои се пресметуваат со равенката:

$$V_0 = -Tim \times roe$$
$$V_i = Za_i - Tk - Top_i \quad \text{за } 1 \leq i \leq life$$

6. Последен чекор е одредување на фиксната премија:

$$FP = price - marketprice$$

Од интерес е одредување и на пондериран просечен трошок на капитал *WACC*, параметар кој во оваа методологија не се користи и има само информативен карактер.

$$WACC = eq \times roe \times (1 - eq) \times r$$

DRAFT